

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Віцепрезидент із науково-
навчальних студій

Національного університету
«Києво-Могилянська академія»,

кандидат філологічних наук,

доцент

Ольга ПОЛЮХОВИЧ

«15» жовтня

2025 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

ВУСАТЮК НАТАЛІЇ ВОЛОДИМИРІВНИ

«Літературно-критичний дискурс київських неокласиків»,

поданої на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук

за спеціальністю 10.01.01 – українська література

1. За результатами аналізу наукової літератури (558 позицій у списку використаних джерел, із них 30 – архівних, 18 – іноземними мовами) здобувачка обґрунтувала **актуальність теми дисертації**, що полягає в необхідності заповнити прогалину у вивченні важливої сфери інтелектуальної спадщини київських неокласиків – їхньої літературної критики, яку, на відміну від поезії та прози, значно менше досліджено. Літературна критика київських неокласиків – активний чинник модернізаційного процесу української літератури «наших 20-х», «розстріляного відродження», або «червоного ренесансу». На часі праця, яка б виявила принципи критики неокласиків і дала загальну характеристику спектру порушеної ними проблематики, систематизувала й визначила спільні ідеї літературознавців, причетних до неокласичної групи, та з'ясувала специфіку їхньої дослідницької методології.

2. **Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.** Дисертація відповідає науковій проблематиці досліджень кафедри літературознавства імені Володимира Моренця Національного університету «Києво-Могилянська академія» з теми «Людина в часі (філософські аспекти української літератури ХХ–ХХІ ст.)» (державний реєстраційний номер 0109U008101). Тему дисертаційного дослідження Вусатюк Наталії Володимирівни затверджено на засіданні Вченої ради Національного університету «Києво-Могилянська академія» (протокол № 10 (7) від 24 листопада 2005 р.), а також бюро Наукової ради НАН України з проблеми «Класична спадщина та сучасна художня література» при Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України (протокол № 3 від 30 червня 2009 р.).

3. **Наукова новизна отриманих результатів** полягає в тому, що це перше цілісне дослідження літературної критики київських неокласиків як групи, що складалася з ядра та кола однодумців. Уперше всебічно розглянуто комплекси літературознавчих тем і методологічних підходів, характерних для неокласичної

критики. Уперше до наукового аналізу залучено в такому обсязі джерела, досі не відрефлектовані належним чином науково-критичною думкою, зокрема й неопубліковані матеріали.

4. Теоретичне значення результатів дисертаційного дослідження зумовлено тим, що воно розкриває методологічне розмаїття літературної критики київських неокласиків, доводить, що проблеми теорії літератури, які вони порушували, були суголосні модерністським пошукам європейської гуманітаристики, а формування власних літературознавчих підходів відбувалося в умовах діалогу з іноземними науковими концепціями.

5. Практичне значення роботи полягає в тому, що результати, представлені в ній, можуть слугувати поглибленому вивченню історії науки та літературної критики в Україні, розвитку українського модернізму першої третини ХХ ст. Матеріал дисертації може бути використано при розробці університетських курсів із проблем історії та теорії літератури, а також при підготовці до друку літературно-критичної спадщини київських неокласиків. Ґрунтовне й комплексне дослідження неокласичної критики сприятиме переосмисленню місця київського неокласицизму в літературному процесі 1910–1930-х рр. та його сучасній популяризації. Введення до наукового дискурсу маловідомих текстів літературознавців з кола неокласиків збагачує наше уявлення про евристичні масштаби українського літературознавства модерної доби.

6. Апробація положень дисертації здійснювалася на щорічних літературознавчих конференціях у межах «Днів науки НаУКМА» (Київ, НаУКМА, 30 січня – 1 лютого 2007 р., 30–31 січня 2008 р., 27–28 січня 2009 р., 27–28 січня 2010 р., 1–2 лютого 2011 р., 29–30 січня 2014 р.); Всеукраїнській науковій конференції Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького «Українська література в контексті світової: теоретичний, історичний, методичний та перекладацький аспекти» (Черкаси, 19–20 квітня 2012 р.); Міжнародній науковій конференції, присвяченій 200-річчю з дня народження Юзефа Ігнація Крашевського (1812–2012) «Універсум Юзефа Ігнація Крашевського» (Житомир, Житомирський державний університет імені Івана Франка, 12–15 жовтня 2012 р.); Міжнародній науковій онлайн-конференції «History of Science and the Challenges of “Non-simultaneity” in Eastern and Central Europe» (Європейський університет Віадрина, Університет Потсдама, Форум трансрегіональних студій у Берліні, 1–3 грудня 2021 р.); Міжнародній науковій онлайн-конференції «100th Anniversary of Ukrainian Formalism» (Європейський університет Віадрина, Університет Потсдама, Форум трансрегіональних студій у Берліні, Університет Канзасу, 28–30 квітня 2022 р.); Міжнародній науковій конференції «Ukrainian Modernism and its European Contexts» (Мілан, Міланський державний університет, 17–18 травня 2023 р.); Науковому семінарі Коледжу Нової Європи (Бухарест, Коледж Нової Європи, 14 лютого 2024 р.); VI і VII Наукових читаннях пам'яті Віктора Дудка (Київ, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, 23 травня 2024 р. і 3 червня 2025 р.).

7. Повнота опублікування результатів дисертації. Результати дослідження повно викладено у 26 статтях, з яких 6 – у фахових наукових виданнях України, 3 – у міжнародних фахових виданнях, 17 – додаткових публікацій, одну з яких написано у співавторстві.

ПЕРЕЛІК СТАТЕЙ, ОПУБЛІКОВАНИХ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті в наукових фахових виданнях України

1. Котенко Н. Рецепція формалістичних ідей у колі київських неокласиків. *Слово і час*. 2006. № 11. С. 58–69. (0,9 друк. арк.)
2. Котенко Н. Проблематика німецькомовних літературознавчих праць Освальда Бургардта. *Наукові записки / Національний університет «Києво-Могилянська академія»*. Київ: ВД «Києво-Могилянська академія», 2007. Т. 72: Філологічні науки. С. 39–44. (0,6 друк. арк.)
3. Котенко Н. Українська література в європейському контексті: компаративістичний аспект літературознавчих студій київських неокласиків. *Вісник Черкаського університету. Серія «Філологічні науки» / Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького*. Черкаси, 2012. № 26. С. 86–90. (0,3 друк. арк.)
4. Котенко Н. Польська література в літературно-критичному дискурсі київських неокласиків. *Волинь – Житомирщина: Історико-філологічний збірник з регіональних проблем / Житомирський державний університет ім. Івана Франка, Житомирський історико-філологічний інститут регіональних досліджень, Житомирська обласна Спілка поляків України*. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. Вип. 25. С. 196–201. (0,4 друк. арк.)
5. Котенко Н. Неокласична антологія Юрія Клена. *Мандрівець*. 2015. № 1 (січ.–лют.). С. 35–41. (0,4 друк. арк.)
6. Вусатюк Н. Нові факти до біографії Оксани Драй-Хмари (Ашер). *Слово і час*. 2024. № 4. С. 21–40. (0,8 друк. арк.)

Публікації в закордонних фахових виданнях

7. Вусатюк Н. Невідомі історії літератури Миколи Зерова. *Spheres of Culture: Journal of Philology, History, Social and Media Communication, Political Science, and Cultural Studies*. Lublin, 2017. Vol. XVI. P. 230–238. (0,5 друк. арк.)
8. Kotenko-Vusatiuk N. Die Rilke-Rezeption in der sowjetischen Ukraine in den 1920er und 1930er Jahren. *Geschichte der Philologien*. Göttingen: Wallstein, 2024. Bd. 65/66. S. 106–117. (0,6 друк. арк.)
9. Vusatiuk N. Between Ukrainian Modernism and Socialist Realism: An Intellectual Biography of Mykhailo Drai-Khmara (1889–1939). *New Europe College Yearbook 2023–2024*. Bucharest, 2025. Vol. 2. P. 303–348. (2,2 друк. арк.)

Додаткові публікації

10. Котенко Н. До питання методологічної своєрідності київських неокласиків. *Молода нація: Альманах*. Київ: Смолоскип, 2005. № 3. С. 62–85. (1,2 друк. арк.)
11. Котенко Н. Неп'ятірне гроно київських неокласиків. *Київські неокласики: Антологія / Упор. Н. Котенко*. Київ: Смолоскип, 2015. С. 5–46. (1,6 друк. арк.)
12. Котенко Н. Ананій Лебідь. Там само. С. 635–642. (0,3 друк. арк.)
13. Котенко Н. Андрій Ніковський. Там само. С. 773–781. (0,3 друк. арк.)
14. Котенко Н. Борис Якубський. Там само. С. 601–610. (0,3 друк. арк.)

15. Котенко Н. Віктор Петров (В. Домонтович). Там само. С. 437–445. (0,3 друк. арк.)
16. Котенко Н. Максим Рильський. Там само. С. 161–171. (0,4 друк. арк.)
17. Котенко Н. Микола Зеров. Там само. С. 53–64. (0,4 друк. арк.)
18. Котенко Н. Михайло Драй-Хмара. Там само. С. 291–299. (0,3 друк. арк.)
19. Котенко Н. Михайло Калинович. Там само. С. 723–732. (0,3 друк. арк.)
20. Котенко Н. Михайло Могилянський. Там само. С. 555–564. (0,4 друк. арк.)
21. Котенко Н. Михайло Новицький. Там само. С. 675–682. (0,3 друк. арк.)
22. Котенко Н. Освальд Бурггардт (Юрій Клен). Там само. С. 335–344. (0,3 друк. арк.)
23. Котенко Н. Павло Филипович. Там само. С. 241–249. (0,3 друк. арк.)
24. Котенко Н. Стефан Савченко. Там само. С. 689–698. (0,3 друк. арк.)
25. Vusatiuk N. Der Krieg, die ukrainischen Neoklassiker und Manuskripte, die nicht verbrennen. *Kulturkorrespondenz östliches Europa*. Potsdam, 2023. Nr. 1434. März/April. S. 8–13. (0,3 друк. арк.)
26. Kotenko-Vusatiuk N., Portnov A. Oswald Burghardt (Jurij Klen) in der deutsch-ukrainischen Literaturgeschichte. *Dichtung der Verdammten: Eine Anthologie ukrainischer Dichtung*. Ausgew. und übertr. von O. Burghardt (Jurij Klen). Hrsg. N. Kotenko-Vusatiuk und A. Portnov. Mit Erinnerungen an den Autor von D. Čyževs'kyj. Wuppertal: Arco, 2025. S. 9–53. (1,4 друк. арк., у співавторстві)

8. Єдність змісту роботи, оцінка мови та стилю дисертації. Робота має логічну структуру та засвідчує єдність змісту. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків і списку використаної літератури, а також містить анотації двома мовами. Роботу написано грамотно, з дотриманням норм сучасної української літературної мови, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі.

9. Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту. За змістом дисертація Вусатюк Наталії Володимирівни «Літературно-критичний дискурс київських неокласиків» повністю відповідає паспорту спеціальності 10.01.01 – українська література.

10. Рекомендація дисертації для подання до розгляду й подальшого захисту в спеціалізованій вченій раді.

За результатами обговорення дисертаційної роботи *Вусатюк Наталії Володимирівни «Літературно-критичний дискурс київських неокласиків»*, проведеного 22 вересня 2025 р., ухвалено таке рішення: дисертація Вусатюк Наталії Володимирівни на тему «Літературно-критичний дискурс київських неокласиків», виконана під науковим керівництвом доктора філологічних наук, професора Моренця Володимира Пилиповича, є змістовним, закінченим науковим дослідженням, що відповідає вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (в редакції постанови Кабінету

Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502), «Положення про спеціалізовану вчену раду з присудження наукового ступеня доктора наук», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 13 грудня 2021 р. № 1359, «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197, і рекомендується для подання до розгляду й подальшого захисту в спеціалізованій вчній раді за профілем спеціальності 10.01.01 – українська література.

22 вересня 2025 року

Голова засідання –
доктор філологічних наук,
професор кафедри літературознавства
імені Володимира Моренця
Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

Віра АГЕСВА

